מסורת הש"ס

*שני כתובין הבאין כאחד . ה) דבתרוייהו כתיב קרלי למיתה בסנהדרין באלו הן הנשרפין וטובא קשיא לי בגוה חדא דמה לו ללמוד מהן הא מיתה בגופה כתיב דכיון דזר הוא והזר הקרב יומת דהא מחוסר בגדים נמי הכי ילפינן ליה בסנהדרין אין בגדיהן עליהן אין כהונתן עליהן והוו להו זרים ועוד תורה אור ת"ל חילול עבודה לא נילף מיניה דבחילול נמי קרלי טובא איכא : הואיל ו) ורצפה מקדשה . לעמוד לשרת שהרי דוד קדשה בשתי תודות ובשיר של פגעים כדאמרינן לקמן בשמעתין כי קדיש דוד ס' : וכלי שרת מקדשין. דלכתיב וימשחם ויקדש אותם (במדבר ז) : לא יהא דבר חוצץ בין כהן לכלי שרת . בקבלת הדם דלכתיב "ולקח הכהן" (ויקרא ד) שתהא לקיחה בעצמו של כהן : וגריכא . למיתני במתני' חגיגת לילים ובהמה ולגל חבירו לפי הסדר שנשנו בה : דלאו מינא דבשר אדם הוא . וכיון דאינו ממין אדם כלל הוי מין בשאינו מינו וחוץ : רגלו אחת על האבן . שמונחת על הרצפה ואינה מן הרצפה : נידלדלה . "האבן" אחת ו) מקבלת מקבילתה ומתנענעת ברצפה : נידלדלה . לכתן ולכתן : נעקרה . לגמרי והגומא גרמיה שם וטמר בגומא ובעבר : כי קדיש דוד . ח) שהיה מקדש אותה בשתי תודות ובשיר של פגעים כדתנן במס' שבועות (דף יד. מו:): מיבעי ליה כל העורה כולה. שבטלה רצפה שלה : דרך שירות בכך . מי הוי תורת תרעא ומיקרי שירות או לא : נאצבעו ונתן . דכתיב "ולקח הכהן מדם החטאת באצבעו ונתן על קרנות" הניחו הכהוב לאצבע בין קבלה לזריקה ם) דורשהו לפניו ולאחריו לומר שלא יהיו אלא בימין דילפינן לקמן בשמעתין כל מקום שנאמר "אצבע" אינו אלא ימין : ובי נאמרה יד בקבלה . קס"ד דאם נאמרה בה יד הוה ר"ש מודה בה באצבע באצבע לא ילף יד בה ימין, לקמן בעי לה ומשנינן לה : אלא נאצבעו ונתן כו' . בהא מודינא לך דזריקת חטאת בעינן ימין : ור"ש . דאמר אי הוה כתיב בה יד הוה ילף לה ימין ומאצבע לא ילף : ממה נפשך מי אית ליה ג"ש ו). דילפינן יד יד דקמילה מתורה דכתיב ביה "על בהן יד הימנית" אף כל מקום שנאמר יד) יד אינה אלא ימין : כי לא נאמר יד בקבלה מאי הוי . הכי נאמר בה "אצבעו" ומילף "אצבע אצבע" נמי מהתם דכתיב "ובאצבעו" "וטבל הכהן את באצבעו הימנית" : יב) ה"ג לעולם לית ליה ג"ש וה"ק וכי נאמר יד ימנית כו' : אלא אמר רבא לעולם אית ליה ג"ש וה"ק וכי נאמר יג) בה יד בקבלה . אי הוה כתיב יד שהיה ראויה לאחוז בכלי ולקבל הדם *הוא יד) אינה אלא ימין דהא בקבלה והואיל ולא נאמר כאן יד אלא אצבע ואי אפשר לקבל דם בכלי באצבע לבדה ע"כ משום דאינה הוא דכתיב טו) בה שהוא ראוי לה ולא משום קבלה נמצא שאף אצבע לא נאמר לפיכך הוי לקיחה אלא דכריך ליה לגולב בסודרא וטעמא ועניין מייתי קיבל בשמאל כשר : אוזן . כמו שעושים לכדים של חרס רבא דליה מחוב וכן לריך לומר מתוך שמעתא דהתם *דקאמר שקורין מאניק"ו : ומקבל ביה . בהוא אוזן מקבל את הדם באצבע שהוחב אצבעו לתוכה וטשא את המזרק ומקבל : לקיחה ע"י דבר אחר שמה לקיחה ושמא חד מיניהו רבה ולמאי הא דתנא דמזרק ויחא דכי כריך ליה לגולב בסודר אף על פי שאינו חיבור דפרישית

גמור הוי כמו בית יד ולהכי חשיב ליה לקיחה וקלא קשה מהאיא דיומא (דף נח.) דקאמר הניח מזרק בתוך מזרק מהו מאי קא מיבעיא ליה הא כי האי גוונא הוי לקיחה על ידי ד"א שמה לקיחה דליהוי חילון בית יד לפנימי ויש לומר דאי אחיז ליה חילון בדופנאי שמטלטל הפנימי על ידו הכי נמי דהוי לקיחה מטעם בית יד אלא הכא במאי עסקינן כגון שטשא החילון מתחתיו דלא מהני כלל לפנימי *) :

*) [וע"ע תוס' פסחים מז . ד"ה כריך ותוס' יומא נח. ד"ה מין ותוס' סוכה לז. ד"ה כי היכי]

*כל שני כתובים הבאין כאחד אין מלמדין, ולמאן דאמר מלמדין ח) שתויי יין הוה ליה שלישי ושלישה ט) לד"ה אין מלמדין: עומד על גבי כלים על גבי בהמה על גבי רגלי חבירו פסול: מנלן? דתנא דבי רבי ישמעאל הואיל ורצפה מקדשת וכלי שרת מקדשים מה כלי שרת לא יהא דבר חוצץ בינו לבין כלי שרת אף רצפה לא יהא דבר חוצץ בינו לבין הרצפה וצריכא: דאי אשמעינן בלי משום דלאו מינא דבשר נ) (נינהו) אבל בהמה דמינא דבשר הוא אימא לא, ואי אשמעינן בהמה דלא מינא דאדם הוא אבל חבירו, דאדם הוא אימא לא, צריכא, *תניא רבי אליעזר אומר "רגלו אחת על הכלי ורגלו אחת על הרצפה רגלו אחת על האבן ורגלו אחת על הרצפה, רואין: כל שאילו ז) יבטל הכלי ותבטל האבן יכול לעמוד על רגלו אחת ויעבוד עבודתו בשירה ואם לאו עבודתו פסולה רבי אמר "נדלדלה האבן ועמד עליה מהו, היכא דאין דעתו לחברה לא תיבעי לך דודאי חייצא, כי תיבעי לך דדעתו לחברה מאי: כיון דדעתו לחברה כמה דמחבר' דמיא או דילמא השתא מיהא הא תלישא? רבה זומי בעי לה, רבי אמי "נעקרה האבן ועמד במקומה מהו, מאי קא מיבעיא ליה: כי קדישא דוד, רצפה עליונה קדיש, או דילמא עד לארעית דתהומא קדיש? ותיבעי ליה כל העורה כולה, לעולם פשיטא ליה דעד ארעית דתהומא קדיש והכי קמיבעיא ליה: דרך שירות בכך או אין דרך שירות בכך? תיקו: קיבל בשמאל פסול ור"ש מכשיר: ת"ר *באצבע ולקח *מלמד שלא תהא קבלה אלא בימין, "באצבע ונתן" מלמד שלא תהא נתינה אלא בימין, אמר ר"ש: וכי נאמרה "יד" בקבלה אלא "באצבעו ונתן" שלא תהא נתינה אלא בימין, הואיל ולא נאמרה יד בקבלה קיבל בשמאל כשר ור"ש ממה נפשך: אי אית ליה גזירה שוה *כי לא נאמרה יד בקבלה מאי הוי, ואי לית ליה גזירה שוה כי נאמרה "יד" בקבלה מאי הוי? אמר רב יהודה לעולם לית ליה גזירה שוה והכי קאמר וכי נאמר יד ימין בקבלה, הואיל ולא נאמר יד ימין בקבלה קבל בשמאל כשר א"ל רבה א"ה אפילו נתינה נמי, ועוד וכי לית ליה לר"ש ג"ש *והתניא ר"ש אומר כל מקום שנאמר יד אינה אלא ימין, "אצבע" אינה אלא ימין? אלא אמר רבא לעולם אית ליה ג"ש והכי קאמר וכי נאמרה יד בקבלה הואיל ולא נאמר יד בקבלה אלא אצבע ואי אפשר לקבלה באצבע קיבל בשמאל כשר אמר ליה רב סמא בריה דרב אשי לרבינא איפשר דעביד ליה אזן לשפת מזרק ומקבל (ח) בה, אלא אמר אביי

במקרא

זר הוי קרא שלישי ומ"כ ליהוו שלשה כתובים הבאין כאחד ולמאי דפרישית אתי שפיר דמיתה דמחוסר בגדים לא מז] מיתורא אלא משום דלשכחן דזר הוי במיתה ולכך אמרינן דלא ילפינן מיתה מהא דקרייה לחמנא זר *ולפירוש הקונטרס דילף מביניה קשה דהוה ליה שלשה כתובים הבאין כאחד ובקונטרס פירש וה"ה נמי דמלי למימר משום דהוי זר ושלא רחון ידים ורגלים שני כתובים הבאין כאחד דהא מחוסר בגדים נופיה לא כתיבא ביה מיתה אלא משום דזר ואחדא מיניהו נקט ולא אפשר לומר כן דבהדיא לשכחן מיתה במחוסר בגדים בפרשת ואתה תצוה ומיהו פירוש הקונטרס על כרחין עיקר דבסנהדרין סוף פרק הנשרפין (דף פז: ושם ד"ה אין) ילף בהדיא מחוסר בגדים במיתה משום דהוו להו זרים דאין בגדיהם עליהם אין כהונתן עליהן ומיתה דכתיבא בפרשת ואתה תצוה מפרש ה"ר יעקב מאורליינס דבמכנסים כתיב וקרא דוחגרת דדרים מיניה ברים פירקין בסנהדרין אין בגדיהם עליהם אין כהונתן עליהם והוו להו זרים אילטריך לשאר בגדים ומיהו לא הוה ילפינן מכנסים דלא כתיבא בההיא פרשתא ומיהו למאן דמרבי ביומא (דף ה:) מכנסיים מזה הדבר [וי"ו מוסיף על ענין ראשון] קשה מיתה דכתב רחמנא גבי מכנסים למה לי ועוד קשה לפירוש הקונטרס דליהוי זר ומכנסיס ושלא רחון שלשה כתובים:

הואיל ורצפה מקדשת . דוד קדשה כדפירש בקונטרס

ואע"ג דשלמה בנה הבית דוד קדשה כדאמר לקמן בשמעתא כי קדיש דוד וכו' ובירושלמי דפרק ב' דשבועות אמרינן דוד זה מלך גד זה נביא י) ומה שפירש בקונטרס שקדשה בשתי תודות וכשיר אינו כן דעזרה אינה מקדשה בשתי תודות אלא בשירי מנחה כדאיתא בשבועות (דף טו.) יח) :

הואיל ורצפה מקדשת . פירוש דמקדשת האדם לעבוד עבודה עבודה שם דאינו יכול לעבוד בשתי תודות אלא בשירי מנחה כדאיתא בשבועות (דף טו.) יח) :

הואיל ורצפה מקדשת . פירוש דמקדשת האדם לעבוד עבודה עבודה שם דאינו יכול לעבוד בשתי תודות אלא בשירי מנחה כדאיתא בשבועות (דף טו.) יח) :

הואיל ורצפה מקדשת . דוד קדשה כדפירש בקונטרס

ואע"ג דשלמה בנה הבית דוד קדשה כדאמר לקמן בשמעתא כי קדיש דוד וכו' ובירושלמי דפרק ב' דשבועות אמרינן דוד זה מלך גד זה נביא י) ומה שפירש בקונטרס שקדשה בשתי תודות וכשיר אינו כן דעזרה אינה מקדשה בשתי תודות אלא בשירי מנחה כדאיתא בשבועות (דף טו.) יח) :

[מנחות יט. ע"ש]

עין משפט נר מצוה

ע"ד א מיי' פ"ה מה' ביאת מקדש הל"ה עה ב מיי' שם הל"ט :

ע"ל ולפירוש הקונטרס דילף ממה מצינו קשה כו' וכי' כ"ל ולפירוש הקונטרס דילף ממה"ל וכו'

עו ג מיי' פ"ח מה' כ"ה הכשרה הל"י :

גנוטא

• מקור לפסול (כפ) שאומר על דבר מוגף בשעת הדחוף

• 3 ריבות א - לכל הדוגמאות טל חמ 3.3 הה המאכרות המ' בדינן חמ 3.3 הה

גנוטא/מהנה

◇ ב' לשונות בטאלת ר' אמי

גנוטא

קבלה בטאמל תק - פסול לט - כשר

מהנה

נסיונות לפסיר טיטת לט

שיטה מקובצת

ח) מלמדין מאי איכא למימר הא איכא שתויי יין נמי והוי : כ) ושלישה כתובים הבאים כאחד : ג) תיבת נינהו נמחק : ד) שאילו נבל הכלי ותבטל האבן . ויכול לעמוד : ה) דבתרוייהו. ס"א מחלי עבודה וכתיב בהו מיתה כדאיתא בסנהדרין וה"ה נמי דהוי מצי למימר משום דהוי זר ושלא רחון ידים ורגלים שני כתובים הבאים כאחד דהא מחוסר בגדים נופיה לא כתיב ביה מיתה אלא משום דזר הוא ואחדא מיניהו נקיט : ו) ורצפה . מקדשת ס"א מקדשת האדם לעבוד עבודה שם דאינו יכול לעבוד בפקום אחר ויש גורסין הואיל ורצפה מקדשת כלומר לעבוד כו' : ז) אחת מאבני הרצפה' מקבעות' ומנענעת לכאן ולכאן הס"ד וכה"ד נעקרה : ח) שהיו מקדשין אותה בשתי תודות : ט) לוריקה ולדורשו : י) נ"ש דלקמן : יא) שנאמר בו : יב) (המינית) . לעולם לית ליה ג"ש גרסי' ותיבות ה"ג נמחק: יג) תיבת בה נמחק :

יד) הוא ראיכא : טו) דכתיב. (ביד שהשבו) (ביה שהוא) : טז) לא מייתרא אלא משום כו' ולפ"רוש הקונטרס דילף מבנין אב קשה : יז) נביא . אבל מה : יח) בשבועות . וי"ס הואיל והד"א : יט) שרת . בשעת קבלת הדם כדכתיב כו' וא"ת מ"ש דחשיב ליה כו' וגבי הדוא נמי דכריך ידו בשוראי . בשילהי מקום שנהגו : כ) דהתם לא מיירי כו' ללולב בסודרא וטעמא שני ראשי הסודר ובאותו ענין :

פניו